Projecte d'alfabetització de joves i adults a les comunitats rurals del Sud de Níger "EDUCATOUS". 2026

Import projecte 23.715,86€
Import sol·licitat 18.143,85€

Responsables per DNÍGER.CAT Carles Andújar i Xavi Torner
Responsable per la contrapart CADEV-NIGER a través dels Comitès de Desenvolupament i Solidaritat Locals

TAULA DE CONTINGUTS– Projecte EDUCATOUS 2025

1. Resum Executiu
2. Context justificació i precedents
3. Objectius del Projecte
   - 3.1 Objectiu general
   - 3.2 Objectius específics
4. Població Beneficiària
5. Activitats del Projecte i calendari d'actuacions
6. Metodologia i Enfocament Pedagògic
7. Resultats Esperats i impacte
8. Pertinença, seguiment i avaluació del projecte. Indicadors
9. Riscos i Mesures d'Adaptació
10. Sostenibilitat i Viabilitat
11. Pressupost i Finançament
12. Retorn a la Comunitat Local
13. Presentació de les entitats: Dniger.cat i CADEV NIGER
14. Projecte pedagògic Waye Kai basat en Paolo Freire adaptat a la realitat africana
15. Annexos

1. Resum Executiu

El projecte "Educatous 2026" te com a objectiu principal millorar la qualitat de vida a través de l'alfabetització d'adults a les comunitats rurals del sud de Níger, especialment dones, mitjançant un programa educatiu de tres anys basat en el mètode de Paulo Freire, **"la pedagogía de la esperanza**, d'igual a igual**"**. En el context actual de crisi política, inseguretat i pobresa extrema, el projecte ofereix una oportunitat real d'empoderament i desenvolupament social.

- Zones d'actuació: Dogon Douchi i Birni Konni
- Beneficiaris: 731 persones, 586 dones i 145 homes incloses 70 dones en formació d'ofici
- Cost total: 23715,86€ - Import sol·licitat: 18.143,85

2. Context, justificació i precedents

La situació sociopolítica del Níger s'ha agreujat molt a causa de:

- El Cop d'estat de 2023, que origina pèrdua d'ajuts internacionals I fronteres tancades
- La inseguretat creixent per els atacs hijadistes.
- La manca d'accés a recursos bàsics degut a la sequera permanent, les fronteres tancades , falta de feina i puja de preus de l'essencial.

Aquesta conjuntura impacta directament en l'accés a l'educació, especialment per a dones i comunitats rurals. En aquest escenari, el projecte Educatous representa una eina clau per combatre la pobresa estructural mitjançant l'alfabetització i l'empoderament de les dones i la població vulnerable.

Aquest projecte és més necessari que mai donat que la inestabilitat política i la creixent inseguretat han afectat directament els projectes educatius al país. Moltes escoles han hagut de tancar, especialment en zones rurals afectades per la violència, la qual cosa ha interromput els programes d'alfabetització per a joves i adults. Aquesta situació ha incrementat el nombre de nens i joves fora del sistema educatiu, augmentant el risc que siguin reclutats per grups armats o exposats a altres formes d'explotació.

El projecte fa més de 20 anys que funciona. A partir de l'any 2011 es varen perdre tots els ajuts que es rebien i des de llavors funciona gràcies a la subvenció de l'Ajuntament de Figueres gestionat per Dníger.cat, adaptant-se als profunds canvis sociopolítics del Níger. Durant aquests anys, més de 20.000 persones, la majoria dones, han assolit els coneixements bàsics per augmentar el reconeixement social i el seu desenvolupament personal i econòmic. En resum, l'impacte sobre aquestes persones és que els hi ha canviat la vida a millor.

3. Objectius del Projecte

3.1 Objectiu General

Millorar les oportunitats de desenvolupament personal i econòmic d'adults, especialment dones, a Níger mitjançant un programa educatiu de tres anys basat en el mètode de Paolo Freire

3.2 Objectius Específics

- Garantir l'accés a l'educació a 731 persones (586 dones) en 30 centres.
- Fomentar l'empoderament femení mitjançant l'educació i la formació en oficis.
- Enfortir el teixit comunitari a través dels Comitès Locals de Solidaritat.
- Donar suport a la reinserció social dins de la presó de Dogondouchi, on hi ha dos dels grups d'alfabetització.

4. Població Beneficiària

- 419 aprenents a Konni (335 dones, 84 homes)
- 242 aprenents a Douchi (181 dones, 61 homes)
- **70** dones vulnerables reben formació com a modistes.

Els aprenents participen activament, pagant una petita quota de 5.000cfa (7.50€) per tot el curs i col·laborant en el manteniment dels espais formatius. L'elevada participació femenina (77%) reforça l'impacte del projecte sobre la igualtat de gènere.

5. Activitats del Projecte i calendari d'actuacions

Nov. 2025 a gener 2026

- Inici de la mobilització comunitària: difusió de vídeos-testimoni, cartells, anuncis radiofònics.
- L'equip Alpha comença la inscripció d'aprenents, tant al centre principal com als barris
- Jornades de formació d'educadors

1r trimestre2025

- Inici de classes als centres d'alfabetització de Konni, amb 419i inscrits (335 dones i 84 homes).
- Inici de classes als centres d'alfabetització de Dogon, amb 242 i inscrits (181 dones i 61 homes).

- Paral·lelament a Doutchi, comença la formació de 70 dones vulnerables en costura, tricot i brodat, combinada amb alfabetització.
- A Douchi, dins el projecte “Dones Vulnerables”, les dones són organitzades en dues sales de costura (A i B) i reben sessions de sensibilització sobre la importància de l’educació i la formació professional. Continuació de les classes amb sessions de 6 hores i 5 dies per setmana.
- L’Alfabetització s’imparteix en llengües maternes i francès. Continuació de les classes amb sessions 5 dies per setmana (homes al vespre, dones al matí o migdia).
- Es duen a terme per part del supervisors i els inspectors de l’Estat visites de seguiment pedagògic als centres d’alfabetització, amb observació de classes, reunions amb educadors i entrevistes amb aprenents.
- Les visites mostren un alt nivell d’assistència i motivació, tant a Doutchi com a Konni.
- A Konni, es realitza la formació dels membres del Comité de Gestió -COGES -(31 de gener) sobre rols, responsabilitats i valors.

2n trimestre 2025

- Segueix la Formació tècnica per a dones (modista) i alpha, també per a la resta.
- Coordinació i seguiment mensual amb supervisors i educadors.
- Avaluació i tancament anual. A Konni, seguiment de centres per part del supervisor, responsable del programa, COGES i inspecció estatal d’alfabetització.
- Final de la campanya Alpha a Konni (24 d’abril) amb proves de nivell: taxa d’èxit del 94,38%, assistència del 81,22%, recaptació del 100%.
- Final de la campanya Alpha a Dogon (Junyl) amb proves de nivell: taxa d’èxit del 72.68%, assistència del 90%.

Maig, Juny 2025

- Cloenda oficial de la campanya Alpha a Konni, amb presència d’autoritats administratives, tradicionals i religioses.
- Cloenda oficial a Doutchi de la campanya d’alpha amb les autoritats administratives.
- Presentació de resultats de les dues zones, lliurament de certificats i reconeixement als millors aprenents.

- Supervisió per la Inspecció d'Alfabetització i Educació No Formal del ministeri d'educació de Níger, de Doutchi i Konni i l'elaboració dels informes pertinents.

6. Metodologia i Enfocament Pedagògic

El projecte utilitza el mètode "Waye Kai", basat en l'enfocament pedagògic de Paulo Freire, adaptat per a contextos africans. El procés d'aprenentatge inclou interacció, recerca activa, reflexió crítica i desenvolupament personal. L'ensenyament es realitza en llengua local (Hausa) el primer any i progressivament en francès. Adjuntem al final del document el resum del mètode Waye Kai aplicat a la regió

7. Resultats Esperats i impacte

- Augment de l'índex d'alfabetització, amb proves d'avaluació de resultats
- Superació de proves per més del 80% dels aprenents
- Formació i empoderament de més de 500 dones
- Funcionament efectiu de 30 centres educatius
- **Impacte:** Els participants, al acabar el projecte, es veuen capacitats per desenvolupar-se socialment. Les dones en particular prenen consciència dels seus drets i les seves capacitats

8. Pertinença, seguiment i avaluació del projecte. Indicadors

Pertinença: Aconsegueix implementar-se als poblats rurals amb un 75% de dones assistents (com el curs anterior), que creiem una gran fita dins la cultura rural africana. Comença durant dos anys amb les llengües natives (identitat cultural) i implementa el francès al 3r curs. 70 de les dones assistents reben formació per l'ofici de modista.

Seguiment:

Per que aquesta activitat tingui possibilitat d'èxit, es fa necessari un seguiment acurat pels supervisors a qui se'ls hi ha de pagar un petit sou així com també les despeses de desplaçament.

A partir de la revisió del projecte en la seva fase de 2.012 en que podien faltar indicatius clars dels resultats dels projectes, hem demanat informes externs a CADEV, i adjuntem els fets pels inspectors d'ensenyament de varies de les zones on treballem. El resultat coincideix amb els informes presentats per l'equip de seguiment del propi projecte. Degut a la impossibilitat d'entrar a Níger sense risc, tenim els següents mecanismes de control i seguiment:

- Supervisió mensual per part de CADEV i autoritats locals.
- Avaluacions trimestrals.
- Supervisió dels respectius informes per DNíger.cat , un a mitjans de curs i l'altre de tancament.
- Informes anuals dels inspectors d'ensenyament, d'Educació No Formal del ministeri d'educació de Níger.
- Coordinació amb missions catòliques locals.

9. Riscos i Mesures d'Adaptació

El potencial i l'experiència tant de la contrapart CADEV com dels Comitès de Desenvolupament Locals ens dona un elevat grau de confiança en la resolució de situacions imprevistes o possibles conflictes en l'execució de les diferents activitats. La profunda reflexió, anàlisi de la problemàtica d'enguany y decisions de les diferents zones de continuar o no el projecte pel present curs n'és una bona mostra.

Davant la inseguretat pels atacs hijadistes hem hagut de reduir les zones d'actuació, de tenir activitats a set zones han quedat reduïdes a dos.

Sequera i fam: adaptació de calendari a la temporada de pluges . En cas de retard o avançament de l'època de pluges es modifica el calendari d'execució. També contemplem la possibilitat de modificar-lo només en algunes zones, donat les diferents característiques climàtiques i culturals del territori.

Canvis polítics: S'intenta la col·laboració de les noves autoritats locals, que de moment recolzen el projecte sense col·laborar-hi econòmicament.

10. Sostenibilitat i Viabilitat

Amb més de 20 anys de funcionament i reconeixement per part de les institucions, Educatous és un projecte consolidat.

CADEV aporta infraestructura, recursos humans i el suport comunitari necessari. Durant aquest anys s'ha anat adaptant el projecte a les circumstàncies socials i polítiques.

L'Ajuntament de Figueres contribueix cada any amb finançament regular.

El fons “Educatous” que tenim al compte del Bisbat de Niamey ens permet avançar els pagaments del projecte en espera de la subvenció, que sol arribar quan el curs ja està acabat

11. Pressupost i Finançament

Pressupost detallat del projecte Educatous 2026. El pressupost s’elabora a partir dels pressupostos demandats per la contrapart per a cada zona on s’està acabant el curs. Està desenvolupat com a *documentació annexa*. Tenint en compte que se’ns exigeix que les justificacions siguin de l’any comptable des del punt de vista municipal, i els cursos cavalquen sempre entre dos anys naturals, només presentem la part de projecte que està facturat dintre l’any 2026. Es demana menys del el 90% de subvenció, que és el màxim permès per la convocatòria. Entenem que aquest és un projecte que subvenciona la ciutat, mentre que el finançament obtingut per Dníger.cat per altres donacions es destina als altres projectes explicats a la memòria adjunta, igualment necessaris.

En quan als ingressos, comptem finançar el projecte en gran part amb la subvenció de l’Ajuntament de Figueres, les petites quotes anuals que paguen els aprenents (5000cfa, uns 7.50€) i si no es cobreix el 100% del pressupost amb el fons propi que anomenem “educatous” procedent de donatius, i que ens serveix per avançar el pagament del projecte fins que arriba la subvenció. Remarquem que la disminució d’aquest fons acabaria amb la possibilitat d’executar un projecte com aquest, dons els pagaments dels ensenyants s’han de fer puntualment.

- Pressupost total: **23.715,86€**
- Subvenció sol·licitada: **18.143,85€** (<90%)
- Aportació local: quotes d’aprenents i suport logístic de les comunitats
- Fons propis procedents de donatius.

12. Retorn a la Comunitat Local

- Participació al Consell Municipal de Cooperació de Figueres i Barcelona.
- Xerrades educatives a escoles i instituts.
- El dia 19 de febrer, xerrada de presentació de la nostre entitat a l’Institut Ramon Muntaner de Figueres, als alumnes del mòdul de Treballador social.
- El 20 de febrer, presentació dels projectes i entitats del Consell de Cooperació a l’auditori del Museu de l’Empordà de Figueres.

- Els dies 19, 20, 21, i 23, els alumnes de 1r d'ESO de l'institut Vilatzara, visiten l'exposició "Les Mirades del Níger i assisteixen a la presentació "Contrastos del Níger", que ens ajuda a reflexionar sobre les diferències tan grans que existeixen entre com viuen al Níger i la nostra vida diària.
- 19 de Maig, Estand de les entitats de Cooperació de Figueres a la plaça de l'Ajuntament. (Vermut Solidari) per donar a conèixer a la ciutadania els projectes de cooperació gestionats i finançats des d'aquest Ajuntament
- Exposicions i accions de sensibilització ("Mirades de Níger").
- Participació i finançament de la revista "Figueres Coopera", on es fa un resum per donar a conèixer totes les ONGD del Consell de Cooperació de Figueres.
- Assistència a fires locals
- Promoció digital a través d'Instagram @cooperaciofigueres i la web actualitzada Dniger.cat.

13. Presentació entitats col.laboradores

DNÍGER.CAT

Som una Associació sense ànim de lucre que està constituïda per persones amb experiència en el camp de la Cooperació i projectes de Desenvolupament i Solidaritat internacionals amb els següents objectius:

- promoure i dur a terme projectes de desenvolupament i cooperació amb i per a la població del Níger

- sensibilitzar la ciutadania catalana respecte la situació social i econòmica que pateix la població del Níger.

- promoure relacions entre entitats catalanes i nigerines

Som més de 50 socis arreu de Catalunya, i la seu social és a Figueres, a l'edifici del Patronat, c/ Dr Arolas, 4. La seu social a Barcelona està inscrita al Centre Cívic Sant Andreu al carré Gran de Sant Andreu 111

Estem en funcionament des de l'any 2007, i fins ara hem treballat en projectes d'educació i de promoció femenina principalment al sud de Níger.

Tenim un conveni de col·laboració amb l'ONGD CADEV Niger, que opera a tot el país, especialment a la regió de Tilaberi, al voltant de la capital Niamey.

L'entitat ha estat reconeguda dues vegades per la fundació Sant Vicenç de Paül amb el premi "Memorial Maria Pagès". Aquest any ha estat finalista del premi a la solidaritat "Memorial Quim Vallmajó"

Gairebé la totalitat dels socis, a més de col·laborar econòmicament al finançament de l'entitat, participen activament i amb caràcter voluntari a les reunions, projectes i activitats que es realitzen des de DNíger.Cat

Per no duplicar informació, adjuntem la memòria d'activitats com a document adjunt del projecte

CADEV NÍGER (contrapart)

CADEV (CARITAS DESENVOLUPAMENT NÍGER) és una **O.N.G.** apolítica i sense ànim de lucre, autoritzada a exercir les seves activitats en el Níger, i constituïda el 19 d'agost del 2005 amb el Nº de Registre 296/MI/D/DGAPJ/DLP .

Durant més de dues dècades anteriors a la seva fundació, dues estructures treballaven al Níger en l'àmbit de l'ajuda d'urgència i els programes de desenvolupament. Es tracta de CARITAS NIGER i el BALD (Oficina (Bureau) d'animació i organització (Liaison) per al Desenvolupament)

Per a una millor coordinació de la seva política de Desenvolupament i, per a respondre millor a les exigències d'una societat en canvi permanent, varen aconseguir unir les energies de CARITAS NIGER amb el BALD... i el resultat d'aquesta unió és el **"CADEV-Niger"**

(CÀRITAS- DEVELOPPEMENT NÍGER).

De **CADEV-NÍGER** ja han sortit grans reptes, com participar amb tots els protagonistes del desenvolupament en el Níger a la reducció substancial de la pobresa. Aquesta reducció de la pobresa no pot fer-se sense una lògica de desenvolupament participativa i comunitària.

Aquesta lògica, el CADEV NÍGER la va fer seva, treballant des de la mateixa base a través del Comitès de Solidaritat i de Desenvolupament, organismes que, depenent de CADEV, es situen al mig de la població i fan possible arribar directament als llocs més recòndits del país, així com portar un control i avaluació correctes dels projectes realitzats

.

Els responsables de CADEV NÍGER, laics i clergues, assalariats i voluntaris, cristians, musulmans i de religió tradicional, estan al servei de la població en general i de la més vulnerable que es troba en el territori nacional de la República del Níger, aportant la seva col·laboració directe, moral o material, i per descomptat sense tenir en compte les seves procedències o les seves religions.

Els principals objectius de CADEV són la millora de les condicions de vida de la pròpia població per la via de l'autopromoció i el desenvolupament de les poblacions de forma comunitària i autònoma

14 - PROGRAMA EDUCATIU "WAYE KAI"

Protocol pedagògic i d'actuacions

Del projecte Educatous

(traducció resumida)

INTRODUCCIO GENERAL

Fidels a la dita que diu que caminant fem camí, nosaltres no ens hem cansat de concebre, produir i difondre documents. Es evident que, ben sovint, hem hagut de tornar enrere per tal de confirmar el nostre objectiu o per redreçar-lo. La primera tasca d'envergadura nacional ha estat l'edició del Quadern Pedagògic que hem posat a disposició dels educadors i que és la base de la seva formació.

Actualment, l'anomenada del projecte educatiu WAYE Kai s'ha estes per tot el Níger, especialment en els mitjans d'educació no formal. Això no vol dir que tothom el conegui ni que nosaltres hàgim treballat prou per que la difusió s'hagi estes prou o que s'hagi entès perfectament. En el Quadern Pedagògic no es tracten els aspectes pràctics dels ensenyaments - aprenentatges. Aquests aspectes més pràctics es poden trobar ben explicats i en diferents nivells a les guies en les llengües nacionals. D'altra banda, la demanda d'informació sobre el projecte és cada dia més gran. Per això és bàsic per nosaltres col·laborar amb els serveis oficials per a mantenir-hi una relació regular i per presentar-los-hi les dades estadístiques que obtenim allà on treballem. D'aquí ve la necessitat de crear un document explicatiu sobre el nostre projecte d'alfabetització que sigui accessible i que permeti entendre a tothom en què consisteix.

Aquest és el contingut del document:

- Presentació del Programa d'Alfabetització
- Quadern Pedagògic per l'educador alfabetitzador
- Contingut del programa i els seus 3 nivells en la llengua del medi
- Presentació de cada una de les guies, amb el seu contingut i les seves etapes pedagògiques
- Resultats esperats amb indicadors verificables
- Ensenyament del francès com a segona llengua: contingut i nivells
- Millor comprensió dels trets i les característiques del projecte W.K.
- Seguiment i avaluació

PRESENTACIO DEL PROGRAMA D'ALFABETITZACIÓ

L'equip de coordinació del Programa està format per:

- El responsable de la CADEV Níger i un conseller pedagògic, a la coordinació nacional.
- Una directora al despatx diocesà de Niamey
- Un director al despatx diocesà de Maradi
- Una encarregada del Programa al despatx diocesà de Niamey
- Un encarregat del Programa al despatx diocesà de Maradi

L'equip de coordinadors en tot el país, està format actualment per:

- 4 responsables locals, 17 supervisors -formadors i més de 130 educadors contractual per campanya.

Zones d'intervenció:

- Niamey, Tillabéry, Dosso, Tahoua, Agadez, Maradi i Zinder.

Beneficiaris del Programa

Les poblacions objectiu del Programa d'alfabetització son joves i adults, dones i homes, analfabets o no escolaritzats. Donat que és més fàcil i més lògic aprendre a llegir i a escriure en la pròpia llengua, els cursos d'alfabetització, segons les regions, es donen en la llengua materna o en la llengua que utilitzen els participants; ja sigui hausa, zarma, gulmancema, fulfulde o tamasheq. A partir del segon any s'introdueix l'ensenyament del francès com a segona llengua.

Projecte i funcionament del Programa d'alfabetització

EL Programa d'alfabetització ha adoptat el programa Waye Kai, que significa "despertar" en la llengua hausa. Ha estat elaborat per un equip d'educadors que han treballat a l'Àfrica de l'Oest durant els any 70 i 80 i s'ha inspirat en gran part en les teories del pedagog brasiler Paulo Freire. Un d'aquest educadors, Josep Frigola, capellà missioner, ha estat l'impulsor i coordinador pedagògic del Programa. Aquest programa d'ensenyament -aprenentatge pretén fer evolucionar la situació social. D'aquesta manera, participa concretament en la missió de la CADEV: "Contribuir al desenvolupament global de les comunitats més desfavorides".

Competències i experiència

El Programa d'Alfabetització de la CADEV té ja algunes experiències referents tant a l'alfabetització concienciadora, participativa i global com a la creació d'un entorn instruït. A partir de les estadístiques de les tres últimes campanyes), el Programa Alpha pot demostrar la seva eficàcia en totes les zones d'intervenció.

De fet, des de 2005, el Programa ha fet possible que els aproximadament 7900 aprenents de centres d'alfabetització al Níger es poguessin beneficiar de les classes i que més de 4500 de entre ells poguessin ser alfabetitzats. Cal fer notar que les estadístiques es refereixen només a la situació dels centres del Programa Alpha de la CADEV i donen només una visió parcial de l'impacta real del programa Waye Kai en la població del Níger. Efectivament, existeixen altres centres d'alfabetització, lligats a la CADEV o depenent d'altres organismes que es beneficien de l'objectiu educatiu, de la formació i del material didàctic del programa..

BREU RESUM HISTÒRIC DE L'EXPERIÈNCIA

Durant els anys 70 i inspirat pels ensenyaments i la pràctica de Paulo Freire a Amèrica Llatina, un capellà de l'església catòlica, Josep Frigola, ajudat per un equip d'educadors, va experimentar un mètode d'alfabetització en llengua mooré a la regió de Koupela, a Burkina Faso. Josep Frigola va ser destinat al Níger l'any 1985 i allà va continuar amb el primers centres en housa a Dotchi i després a Konni. El novembre de 1995, es va organitzar un taller a Tahoua per tal de formalitzar l'alfabetització de l'Església Catòlica al Níger. El mateix any, a Zinder, es va crear un taller de formació sobre la conducció dels ensenyaments - aprenentatges. Com a conseqüència d'aquests dues trobades decisives es va fixar el nom del projecte: *Rayayyar hanyar karatu ta kowa.*

Amb la creació del centre Kan Kowa Shi Waye a Birnin Konni i la introducció, l'any 1995, de la Pedagogia del text (PdT) es van ampliar la quantitat d'assignatures a estudiar i les campanyes d'aprenentatge van passar d'una a dues i després a tres (tres nivells). Es van anar editant nous documents pedagògics: guies, jocs, imatges. L'any 2001 es va enfortir el projecte amb la creació d'un segon centre a Dogondoutchi: el centre Waye Kai.

A partir de 2001 es va establir el programa en altres llengües: tamacheq (2001), zarma (2002), gurmancema y fulfuldé (2004). El projecte va agafar el nom de Fusa'ar Waye Kai, en hausa, el 2003-2004. Més tard, van continuar les tasques d'edició amb la producció d'una guia en francès segona llengua, primer nivell, el febrer de 2004 i del Quadern pedagògic el 2005. El 2008, disposem de 5 documents didàctics per cadascuna de les 6 llengües emprades.

A l'annexa es pot trobar la llista de tots aquells i aquelles persones que han col·laborat de manera generosa en els treballs d'investigació, de concepció, de traducció, de correcció i d'edició, al Níger.

INTENT DE DEFINICIO DEL PROJECTE WAYE KAI

Definir el projecte Waye Kai no és una tasca fàcil. Per fer-ho ens hem basat en el contingut, sintetitzat, del Quadern Pedagògic. Per donar-vos una primera impressió de les pàgines que seguiran, us presentem la nostra definició del projecte Waye Kai. Invitem el lector a aportar les seves apreciacions i les seves millores a la nostra definició.

Waye Kai es una gestió educativa que afavoreix la presa de consciència i la participació activa de l'aprenent. En facilita la reintegració en el seu medi de vida i el porta cap a la transformació positiva de la societat. Wake Kai practica la interacció entre l'ensenyament i l'aprenentatge. Suscita constantment la investigació, la creativitat i desenvolupa el sentit crític per tal d'anar més enllà dels mecanismes de lectura, d'escriptura i de càlcul i adquirir coneixements més amplis basats en la ciència.

EL QUADERN PEDAGOGIC PER L'EDUCADOR ALFABETITZADOR

Quan l'objectiu educatiu ens va semblar prou clar i les activitats van anant augmentant, varem creure necessari editar un "Quadern Pedagògic", un document de síntesi i orientació. El varem adreçar particularment als educadors alfabetitzadors. Des d'aquest moment, va esdevenir una referència tant per els formadors com pels educadors. Nosaltres l'oferim de bon grat a totes aquelles persones interessades en el projecte Waye Kai, ja siguin particulars com institucions de l'estat o privades.

Aquest és el contingut essencial del quadern pedagògic:

- L'objectiu educatiu: set principis majoritaris marquen el sistema eductiu adoptat i donen les grans orientacions.
- Característiques del projecte: el projecte és concienciador, participatiu, integral e integrant; s'enriqueix amb les aportacions de la pedagogia del text.
- El pedagog Paolo Freire i alguns punts importants del seu ensenyament.

- El contingut del programa d'ensenyament/ aprenentatge i els resultats esperats.
- Les nocions de seguiment i d'avaluació amb propostes pràctiques d'execució.
- Els diferents suports pedagògics i didàctics.
- El paper i les qualitats de l'educador (alfabetitzador) Waye Kai.
- L'organització i el seguiment dels centres d'alfabetització.
- Alguns punts remarquen temes importants que requereixen una reflexió més llarga: la interacció ensenyament-aprenentatge, la perspectiva " gènere" o l' equitat entre home i dona, l' entorn instruït i el canvi de vida.

CONTINGUT I DURADA DEL PROGRAMA

A. CONTINGUT
Observació important:

L' elecció de les fitxes que es troben en les guies actuals pot modificar-se segons la identitat i la composició del grups d' aprenents tenint en compte també les seves pròpies demandes. De tota manera hem constatat que el contingut és adequat per la majoria dels centres i els grups amb qui hem fet camí fins ara. El sistema de fitxes, que conté un tema d' estudi ben determinat, dóna la possibilitat de tractar-los un després de l' altre, suprimir els que semblen menys importants i incloure, eventualment, un altre tema que sembli més pertinent.

Primer nivell:

Ensenyament -aprenentatge a partir de una selecció de temes d' interès de vida.

- Aprenentatge de la lectura i de l' escriptura de la llengua del medi. Regles essencials de gramàtica i d'ortografia.
- Aprenentatge de les 4 operacions de càlcul.
- Algunes nocions sobre les mesures corrents, utilització de la moneda, figures geomètriques essencials, etc.

Segon nivell:

Continuació de l'estudi de la llengua de medi i ampliació a través de tatxes de treball sobre temes d'estudi: aprofundiment de la gramàtica i de l'ortografia. A partir del interessos principals del aprenents, s' inicia l'estudi dels SVT i de les ciències socials. S' ha escollit un conjunt de temes i de matèries bàsiques pels diferents grups:

- Les SVT (Science de la Vie et de la Terre): cos humà, animals, vegetals, clima, etc.
- Ciències socials : geografia, història.
- Matemàtiques : reforç de les 4 operacions, mesures diverses, fraccions, nocions de contabilitat, taules, etc.

Tercer nivell :

- Estudi de la llengua del medi mitjançant la producció de tatxes i l'aplicació de les regles gramaticals i l'ortografia. Es treballen els principals tipus de tatxes.
- Introducció a l'aprenentatge del francès segona llengua: a partir d'una vintena de diàlegs i de situacions de comunicació de la vida diària.
- Les SVT: cos humà: reproducció, malalties, salut, etc.
- Ciències socials: drets i deures de la persona, llibertat, democràcia, demografia, economia familiar.
- Matemàtiques: fraccions, indicadors, aprofundiment de les mesures, sistema monetari, gestions, calendaris i taules.

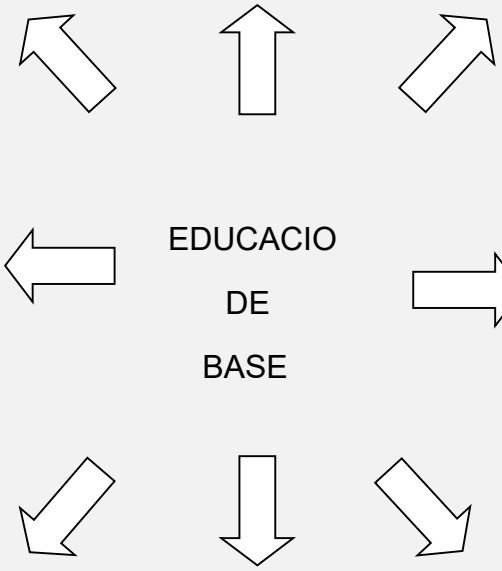
B. DURADA

La diversitat i l'abundància de matèries ens ha portat a l'ampliació de la durada de la formació fins a tres campanyes o anys que corresponen als tres nivells proposats. La durada de cada campanya és de 8 mesos si comptem tot el procés de sensibilització, formació dels educadors i redacció del últims informes. La fase de les classes d'alfabetització oscil·la entre 4 i 6 mesos segons la disponibilitat del aprenents i la durada de les sessions. En la majoria del casos es fan classes 5 cops a la setmana i la durada de cada sessió es de 2 a 3 hores. La quantitat total d' hores d'una campanya es situa entre 200 i 250.

****

A continuació un esquema que ens pot ajudar a entendre el procés:

Em desperto Em conec Sé llegir

No soc un Ignorant

Sé escriure

Creixo en la Comunitat

Soc útil als altres?

Sé calcular

****

SEGUIMENT I AVALUACIO DELS CENTRES d'A/ENF

PROJECTE WAYE KAI

Abans de tot cal recordar els conceptes de seguiment i d'avaluació amb les seves diferències, la interrelació i la concomitància.

Per fer-ho, tornem a utilitzar allò que s'havia presentat en el "quadern pedagògic de l'educador Alpha"(Ed. Octubre 2007).

SEGUIMENT I AVALUACIO

Seguir i avaluar son dues coses ben diferents encara ben sovint van juntes i son complementàries. Nosaltres les dividim per comprendre'n millor el sentit i aplicar les seves pròpies tècniques. Es important fer un seguiment regular i avaluar el treball fet de tant en tant.

1. EL SEGUIMENT

El seguiment consisteix a seguir regularment un conjunt de passos que porten a la realització d'activitats i posen en evidència els resultats obtinguts:

- Observar acuradament tot el que passa
- Recollir i anotar dades diverses sobre:
  - **A.** La programació i el seu contingut
  - **B.** La identitat dels actors i el seu comportament
  - **C.** El funcionament administratiu i organitzatiu
  - **D.** El nivell d'ensenyament –aprenentatge
  - **E.** La relació – entesa entre actors, companys, etc.

El seguiment es situa bàsicament a dos nivells:

Intern quan es realitza a nivell dels educadors, del supervisor i estructura del programa.

Extern quan prové dels serveis estatals, col·laboradors externs, etc.

Podem distingir diversos tipus de seguiment segon els objectius:

Administratiu, pedagògic, organitzatiu, etc.

Cada responsable recull i anota, al seu nivell, les dades en les fitxes o registres previstos.

Tots els mecanismes arriben finalment a una cadena de seguiment -avaluació:

- Els educadors segueixen / avaluen regularment els aprenents.
- Els formadors segueixen / avaluen periòdicament els educadors.
- La direcció del programa segueix / avalua el treball del formadors i dels educadors, els resultats del aprenents, etc.

2. L'AVALUACIÓ

L'avaluació ens permet saber amb exactitud si s'han assolit els objectius i els resultats que s'han obtingut. Es important sistematitzar les avaluacions i relacionar-les amb els objectius al servei del creixement humà més que amb els comportaments del individus. En aquest sentit, nosaltres no desitgem que l'avaluació sigui un examen que fa por i que s'ha de passar

obligatòriament per a obtenir un diploma.

Primerament ens cal determinar quin camp avaluarem, quin tipus d'avaluació farem i quina graella concreta utilitzarem. Per donar unes idees i facilitar l'elecció, presentem un ventall de possibilitats sense voler ser exhaustius.

SELECCIO DEL CAMP D'AVALUACIÓ:

a. Els aprenents:

1) El seu aprenentatge s'avalua a través de l'adquisició de coneixements. Quina és la seva capacitat real de lectura i escriptura? S'han aconseguit els resultats previstos per un o l'altre nivell de formació de matemàtiques o ciències?

2) També és necessari avaluar la utilització dels coneixements i competències i saber quin impacte tenen sobre la vida del medi. Hi ha signes i fets concrets que indiquin la millora d'alguna condició de vida ? Que la mentalitat i les actituds han canviat almenys una mica ?

Han penetrat el comportament de l'aprenent i el seu testimoni personal en el si de la seva família i de la seva comunitat ?

3) Vigilar altres aspectes que hagin pogut influenciar positivament o negativament en els dos punts precedents: motivació, participació, respecte del compromisos, disciplina, regularitat, etc.

b. Els educadors

Tant en el cas d'una auto -avaluació com en una avaluació realitzada per un tercer, és important que l'educador es situï i determini amb més precisió el seu contingut.

- El domini del programa, dels seu contingut (guies) i la seva pedagogia,
- Comportament, respecte, disponibilitat, etc. en referència als aprenents i el seu entorn humà.
- Organització i gestió: esperit d'iniciativa i de creativitat, respecte del compromisos, sentit del bé comú, etc.

Nosaltres creiem en els beneficis de l'autoavaluació, però és bo que el resultat sigui reconegut i validat per altres persones: educadors, formadors o un representant de l' estructura de suport.

Tipus o formes d'avaluació referent a l'aprenent:

- L'aprenent per ell mateix intenta auto -avaluar-se d'alguna manera durant les sessions d'ensenyament -aprenentatge: s'exercita -descobreix -corregeix. Es invitat particularment a donar-se compte d'allò que canvia en la seva vida fora de la classe i en diferents punts: valorització personal, utilització del coneixement i les competències, més seguretat davant els altres, paper més actiu, etc.
- L'educador Waye Kai, de tant en tant, realitza avaluacions una mica més exigents i adaptades a la progressió del programa.
- Agents externs venen per a avaluar (altres educadors, el supervisor, col·laboradors, etc.). En aquest últim cas, és necessari definir amb anterioritat qui està autoritzat a fer aquest tipus d'avaluació. Es indispensable tenir un mínim de control del programa per poder fer-ho. Per tal d'avaluar el canvi operat a la vida, l'impacta, cal respectar alguns paràmetres: observació i escolta; conversa directa amb la gent; enquesta precisa o qüestionari; etc.

Graella d'avaluació:

Hi ha nombroses possibilitats i les diverses experiències viscudes donen consell en aquest camp. En quant als aprenents, les preguntes i els exercicis hauran de correspondre al seu nivell de formació.

Aquesta és una llista de suggeriments sobre les maneres de fer:

a) Pre -test i post -test

Un mètode simple per veure i avaluar el treball durant un cert període i l'impacta resultant és fer les mateixes preguntes al principi i al final (pre-test i post-test) o fer els mateixos exercicis o referir-se als mateixos indicadors. D'aquesta manera, els educadors i els mateixos interessats poden saber si els objectius marcats s'han aconseguit o no. No serà difícil veure la diferència entre els dos tests o de constatar el fracàs.

b) L'autoavaluació:

Donat que tothom s'ha de poder expressar lliurement i participar de manera activa, donat que tothom és col·lectivament propietari dels valors comuns, donat que volem gestionar els temes cada vegada mes democràticament, etc., és important donar prioritat a l'autoavaluació.

Es pot realitzar en grup o individualment. Es poden crear grups homogenis i separats si això ens convé: homes, dones, joves. Individualment, no és fàcil ser just i crític amb si mateix. En

grup els punts de vist divergents i l'esperit crític apareixen més fàcilment, però no són obstacles quan el resultat que se'n treu és positiu. Descobrir les febleses i els punts que no funcionen bé, representa obrir un camí a la millora i les solucions.

Aquestes són algunes etapes que cal seguir en una sessió d'autoavaluació:

- Recordatori dels objectius
- Traducció dels objectius en indicadors comprensibles i reconeguts per tothom.
- Descobrir, recollir i analitzar els resultats del treball o de l'activitat realitzada (fer el balanç).
- Treure conclusions i proposar solucions a les dificultats i als fracassos (fer la síntesi).

c) l'avaluació segons els resultats esperats :

Podeu trobar més avall els criteris utilitzats d'acord amb els tres nivells del programa i les diferents matèries.

CONCLUSIÓ

Per a realitzar una avaluació de manera correcta i treure'n el màxim profit, devem seguir algunes etapes:

- Preveure el dia i el lloc. Preparar d'antuvi el tema, els exercicis o l'enquesta a fer.
- Recollir correctament les dades: data, identitat de l'autor, identitat del testimonies recollits, classificació, etc.
- Estudiar la depuració i l'anàlisi : agafar el temps necessari, competència, coherència, imparcialitat, etc.
- Utilitzar els resultats: que els autors siguin els primers a beneficiar-se'n; donar-los les explicacions necessàries. Saber tractar i treure rendiment de totes les dades per tal de progressar. Classificar els elements necessaris en les estadístiques internes i oficials.

Quan parlem d'educar, de formar-se, d'adquirir coneixements, d'una manera gairebé automàtica, ens col·loquem en el domini del saber, del pensament, del raonament intel·lectual. D'aquesta manera veiem fàcilment una funció, una professió o un servei on podem col·locar les persones. Després, el corporativisme s'encarrega, poc a poc, de donar-li una categoria social, de desenvolupar els mecanismes que el regeneren i el protegeixen. El revers de la medalla d'allò que ha de ser una consciència i un orgull professionals pot, esdevenir, malauradament, un tancament i un rebuig de solidaritat en respecte a la majoria de la població.

En l’esperit de família i d’obertura a la comunitat humana que preconitzem des del projecte educatiu Waye Kai, el saber i el saber fer compten molt. Però hi ha una altra forma de comportament que encara compta més: el “saber ésser”. Es tracta d’un conjunt de valor humans i espirituals que constitueixen l’espina dorsal de tota la resta. A partir de les formacions inicials, lluitem per que tan els educadors com els aprenents s’impregnin d’aquesta orientació fonamental.

Una excel·lent disposició d’esperit per a crear un clima favorable cap a una educació eficient per a tots és partir d’una base d’igualtat. Tots som eventualment aprenents en una situació o en una matèria determinada. De la mateixa manera, tots tenim també una saviesa i uns valors que podem transmetre als altres. Al savi més il·lustre li restant força coses a aprendre, a vegades coses ben simples. Endemés, aquell que està considerat com l’últim dels aprenents, serà capaç de donar-nos una lliçó sobre molts aspectes. Cadascú ha de jugar el seu paper en el lloc i en el moment adequat. Ens pertany a tots el deure de contribuir amb competència i honestedat a una de les activitats més poderoses per a canviar el món: l’educació.

13. Annexos

Annex 1. Matriu de marc lògic del projecte
Inclou l’arbre de problemes i la relació entre causes, conseqüències, objectius, indicadors i factors externs.

Annex 2. Pressupost projecte

Annex 3. Memòria 2025 Dniger.cat

Annex 4. Conveni de col·laboració CADEV–Dniger.cat

Annex 5. Memòria econòmica 2025

Annex 6. Documentació oficial d’inscripció i transparència

Annex 7. Demanda original Douchi Alpha

Annex 8. Demanda original Douchi Dones Vulnerables

Annex 10. Demanda original Konni

Annex 9. Pressupost Dniger 2026

Annex 9.Actualització dades registre

Annex 9. Declaració transparència